

MOŠČANSKA SKUPNOST

GLASILO OBČINSKEGA ODBORA SZDL MOSTE-POLJE

LETO IV.

APRIL 1963

ŠT. 4

Konec maja bomo volili

Bližnje volitve v občinsko, republikansko in zvezno skupščino narekujejo temeljite in pravočasne priprave. Dober predvolilni delovni program in pravilna izbira kandidatov bo odraz dosedanjih naporov v demokratizaciji in ekonomiki. Nosilci te politične akcije so na terenu krajevne organizacije SZDL, v gospodarskih organizacijah pa sindikalne podružnice.

Občinska skupščina ima dva zbora — občinski zbor, ki ga izvolijo občani na splošnih volitvah na podlagi splošne volilne pravice, in zbor delovnih skupnosti, v katerega volijo občani na podlagi dela v gospodarski ali družbeni dejavnosti. Tega volijo delavci v štirih skupinah, ki bodo tvorile osnovo za gradnjo od občinske do zvezne skupščine.

Volitve v občinsko skupščino za občinski zbor bodo nekako proti koncu maja.

Številčnost občinske skupščine določa občinski statut, katerega pa še nimamo, vendar bomo upoštevali širšo možnost in razpon, ki se v Sloveniji giblje med 50 in 100 člani. Glede na število prebivalcev in gospodarsko moč naše občine bo občinska skupščina štele 80 članov-odbornikov, ki bodo zastopani v obeh zbora v enakem razmerju.

Krajevne organizacije SZDL so že začele s pripravami predlogov o razdelitvi krajevnih območij na volilne enote; pri tem so upoštevale, da so te volilne enote terensko čim bolj zaokrožene ter številčno približno enake.

V zbor delovnih skupnosti bo izvoljenih 40 odbornikov, in sicer: skupina gospodarstva, ki jo sestavljajo industrija, obrt, trgovina, gostinstvo, promet, gradbeništvo in kmetijstvo 30 odbornikov, skupina zdravstva in socialno-varstvenih ustanov 4 odbornike, skupina kulture in prosvete 4 odbornike, upravopolitična skupina pa 2 odbornika.

Tudi v gospodarskih organizacijah velja princip volilnih enot, v katerih bo voljen po en odbornik. Volilne enote določamo po delovnem principu tako, da tvorijo volilno enoto ena ali več gospodarskih organizacij, kolikor zaradi premajhnega števila volivcev ena gospodarska organizacija ne more biti samostojna volilna enota.

Predvolilno obdobje moramo imeti za akcijo, v kateri bodo zajete najaktualnejše gospodarske in politične naloge SZDL, vloga komune in krajevnih skupnosti ter nadaljevanje razprav o ustavi in statutih. Zbori volivcev bodo od 12. aprila do 1. maja in bodo na njih postavljene kandidature za odbornike.

Razširjeni plenum občinskega odbora SZDL je razpravljal o družbenem načrtu in proračunu

Družbeni načrt in proračun sprejeta

Občinski ljudski odbor je na zasedanju dne 15. marca sprejel družbeni načrt in proračun za leto 1963, upoštevajoč predloge in spremembe zborov volivcev in političnih organizacij.

Zbori volivcev na terenu in v gospodarskih organizacijah, sindikati in organizacije SZDL so v obširnih razpravah zbrali mnogo predlogov in sugestij. Svet za družbeni načrt in finance je z upoštevanimi predlogi dal načrt v pretres in dokončno odločitev ljudskemu odboru.

Družbeni načrt in proračun za leto 1963 je predvsem usmerjen na povečano vlogo komune, na hitrejši razvoj proizvodnje, produktivnosti in družbenih služb. V družbenem načrtu zasledimo veliko težnjo za obnovo zastarelih industrijskih objektov in obratov, za dograditev že začelih objektov ter za reševanje problemov v trgovini, gostinstvu, obrti, družbenih službah in komunalni dejavnosti.

Predvidena dinamika industrijske proizvodnje ni v sorazmerju z vloženi investicijami, kar pomeni, da se je proizvodnja pri sorazmerno manjših investicijah v letu 1961 v primerjavi z letom 1960 povečala le za 10 %, v letu 1962 proti letu 1961 za 17 %, medtem ko se bo v letu 1963 nasproti letu 1962 pri mnogo večjih investicijah povečala le za 10 %. To povečanje proizvodnje pa mora biti le orientacija, ne pa zacementiran procent in zadnja meja. Gospodarske organizacije lahko zlasti pri odkrivanju skritih rezerv, z izvozom, z boljšo organizacijo dela in z drugimi skritimi viri

usmerjanje sredstev na posamezna področja.

V celoti je potrjeno stališče v prvi vrsti zagotoviti normalno funkcioniranje šolstva, socialnega varstva in zdravstva in angažirati sredstva tam, kjer so problemi najbolj pereči.

Posamezni sveti so na podlagi teh sugestij in predlogov predložili ljudskemu odboru utemeljene spremembe, ki jih je ljudski odbor potrdil in sprejel. Pomembnejše spremembe so te:

(Nadaljevanje na 2. strani)

PREDLOG STATUTA NAŠE OBČINE PRED DOKONČNO REDAKCIJO

20. marca je zasedala komisija za izdelavo predloga statuta naše občine. Teze za statut so izdelane z vso dokumentacijo, ki bo služila pri dokončni redakciji za izdelavo predloga statuta; ta bo v predvolilni dobi dan v razpravo občanom in delovnim organizacijam. Pričakovati je, da bodo razprave o tem predlogu še plodnejše, kot so bile dosedanje razprave o ustavno statutnem materialu in da bodo vsebinsko obogatile naš bodoči statut.

To obdobje je za nas tembolj pomembno, ker se ujema s sprejemom predloga zvezne in republikanske ustave in nam bo tako nudilo zaokroženo sliko naših novih najvišjih družbenih aktov v zvezi, republiki in komuni. Istočasno pa bo delovnim organizacijam in krajevnim skupnostim omogočilo kvalitetno pripravo dokončne vsebine najvišjih samoupravnih aktov.

Iz gradiva letne konference SZDL Ljubljana-Moste-Polje

V prejšnji številki našega lista smo objavili poleg uvodnega referata tov. Jožeta Cvetkoviča tudi več tehničnih razprav z letne konference SZDL naše občine. To pot nadaljujemo in zaključujemo poročanje o konferenci z objavo razprav, kot sta jih prispevala tovariša dr. Moškon Boris in ing. Bojan Držaj.

Tov. dr. Boris Moškon:

Z združitvijo bivših občin Moste in Polje se nista takoj združila zdravstvena doma. V bivši občini Polje je morala 29-članska ekipa skrbeti za 13.000 ljudi in je morala delati v razmeroma slabih pogojih. Delovna mesta zdravstvenih delavcev v Polju so v dokaj kritičnem stanju, vendar ni nihče izmed zdravstvenih delavcev zapustil delovnega mesta. Delovni človek v naši zdravstveni službi ni bil sprejet tako, kot je to navada v večjih mestih, in sicer preprosto zato, ker nismo imeli ločenih prostorov. Od čakalnice je ločila zdravnika in bolnika le španska stena. Časopisi so sicer pisali, da v Sloveniji ni ambulant, ki ne bi imela troje prostorov, vendar je bila taka ambulanta prav pri nas; v njej ni bilo mogoče dati injekcije drugače kot stoje in ni bilo mogoče v pravem smislu vzpostaviti zaupljivosti med bolnikom in zdravnikom.

Tudi preventivna služba bi se morala hitreje razvijati, kajti nova industrija v Zalogu zahteva stalno spremljanje razvoja vseh zaposlenih, ker lahko vsak čas nastopajo bolezni in poškodbe kot v vseh modernih industrijah. Zaradi tega je bilo nujno odpreti ambulantno v Zalogu s preventivnim značajem. Pozabiti ne smemo, da imamo na našem terenu še staro industrijo. Papir-

nica Vevče ima na primer 120-letnico svojega obstoja in omenim naj, da imamo lastni vodovod s štirimi vodnjaki, iz katerih teče voda tako za industrijsko uporabo kot za osebno. Tako nam stalno preti epidemija hidričnega poretka. Potem je tu še podjetje »Arbo«. Nad tem podjetjem je treba stalno bedeti. Daleje so tu kmetijska posestva, ki imajo ljudi iz vseh mogočih krajev in z vsemi mogočimi navadami. Tu delajo z organskimi toplili in delavci so v stalni nevarnosti, da se zastrupijo, če ne upoštevajo varnostnih predpisov.

Naš zdravstveni dom se je zanimal za prehrano delavcev. V tem pogledu še nismo kaj prida uspeli, čeprav obstojajo pogoji za to.

Mnogo je govora o naši ženi. Nakazati bi želel vprašanje čistilke v industriji glede na odnos čistilke: ekonomska enota. Ta odnos namreč ni urejen in s strani ekonomske enote ne predstavlja tistega, kar mi od nje želimo. Čistilka pa je v industriji takorekoč za vse. Nosi malice, čisti ipd. Nima možnosti, da bi pridobila vsaj polkvalifikacijo, da bi bila obratna higieničarka ali npr. zdravstveni aktivist. Opažamo, da se ljudje v tovarnah precej menja in se morajo čistilke precej truditi za minimalno čistočo v oddelku; ljudi je potrebno stalno

poučevati, naj ohranijo čistočo v sedanjem merilu. Prav bi bilo, da bi tem ženam priskočila na pomoč socialna služba, ker so čestokrat slabo stimulirane.

Periferija naše občine je močno zaostala. Kmetijska posestva se naglo širijo in dobro bi bilo imeti statistični pregled njihovega razvoja. Poskušali smo zbrati te podatke za svet za zdravstvo, toda ni bilo kadra, ki bi to opravil. Taka statistična obdelava bi bila zelo zanimiva, ker bi potem videli, kako daleč smo v higienskih zahtevah, čeprav smo čisto blizu Ljubljane.

Opozoriti velja tudi na težaven dostop do vasi. Čisto nemogoče je priti z vozilom ob slabem vremenu do nekaterih hiš, posebno na Janče. Čudno je, da je v bližini cest toliko peska, ni ga pa na cestah, kjer je globoko blato. Na Jančah je lep dom, toda pot do njega je zelo blatna. Na Panče so si žene zgradile ceste same, to je zelo čista vas.

Se nekaj o invalidih. Vprašanje je, če so invalidi pravilno zaposleni in če niso preobremenjeni ali jih morda gledajo kot manjvredne. To je področje, ki bi ga bilo treba enotno reševati, enotno predvsem glede rehabilitacije poškodovancev. Ko se invalid vrne na delovno mesto oz. v podjetje, zanj čestokrat ni pri-

mernega mesta in potem od komisije do komisije rešujemo ta vprašanja, češ, da v industriji ni lahkih delovnih mest. V nekaterih trenutkih bi kazalo proučiti, ali ne bi bilo dobro imeti prehodni delovni prostor, oziroma halo z lahkimi delovnimi mesti. Boj proti nesrečam, ki v FLRJ zahtevajo težke denarje, je nujen. Zdravstvo v Polju je sodelovalo s HTZ, predavali smo na izobraževalnih centrih, sodelovali pri RK in mogoče je bilo ugotoviti, da so bile dvorane polne, kadar je predaval zdravnik. Predavali smo tudi na osnovni šoli Prežganje.

Alkoholizem je pereče vprašanje tudi v naši občini. Danes alkoholika ni mogoče spraviti v bolnico. Opozarjajo pa od tam, da je to širši družbenopolitični problem in ne samo zdravstveni in se bo morala tudi SZDL boriti proti temu zlu.

1. februarja letos sta se združila zdravstvena doma Polje in Moste; o združitvi smo mnogo razpravljali. Kolektiv se je združil z veliko željo, da bi dokončali zdravstveni dom, ki je v surovem stanju in bi tako lahko nudili najširšo strokovno pomoč vsem občanom. Zato pozivam konferenco SZDL, da podpre graditev zdravstvenega doma v Polju.

Tov. ing. Bojan Držaj:

Društvo inženirjev in tehnikov je skupinski član SZDL in je želeli, da bi dobilo večjo družbeno vlogo in dalo več od sebe kot je dalo oziroma daje sedaj.

Naš industrijski razvoj bi lahko pospešili med drugim tudi tako, da bi sklicali skupen posvet z ekonomisti, kjer bi lahko konfrontirali mnoge naše gospodarske probleme.

Društvo inženirjev in tehnikov v občini je trenutno glede aktivnega in organiziranega članstva še dokaj maloštevilno. Načela, ki so splošni predmet obravnav v okrajnem in republiškem merilu niso samo organizacijskega značaja, ampak obravnavajo tudi možnosti kako vključiti našo delovno inteligenco v aktivnejše sodelovanje pri reševanju problemov naše družbene skupnosti. Zato ni čudno, da je peti plenum centralnega odbora zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije oktobra 1962 imel za osnovno nalogo vključitev delovne inteligence v reševanju ekonomsko - političnih problemov.

Ne nameravam seveda nadrobno konkretizirati naloge DI, saj je to predmet internega dela društva. Zato grem mimo vloge, ki jo ima lahko društvo pri sodelovanju n. pr. v razpravi o predlogu ustave glede na družbeni razvoj komune ali o urbanističnem razvoju itd. Bolj pereča se mi zdi strokovna vzgoja kadrov v proizvodnih podjetjih ter sodelovanje pri splošni vzgoji novih kadrov, vse z namenom, da bi dvignili proizvodnost in s tem ekonomsko osnovo za rast naše komune.

V naših podjetjih imamo še vedno preveč polproletarcev. Zanje moramo skrbeti, da se vključijo v proizvodnjo z večjim ob-

čutkom soodgovornosti samoupravljalca. Tak lik pa dosegamo le z nenehno vzgojo.

Na drugi strani pa je bilo po podjetjih še vedno mnogo obrtniške miselnosti, ki je močna ovira na poti do moderne specializirane proizvodnje, kjer je nujno treba izkoristiti mehanizacijo, včasih tudi že avtomatizacijo. Mojstri si dostikrat domišljajo, da vse znajo; posledice takega mišljenja so v proizvodnji večkrat občutne. Delovna inteligenca se mora zavzeti, da prepelje moderno proizvodnjo do sodobne tehnične in ekonomske stopnje. Da bi to dosegli, moramo med drugim narediti tudi tole:

V naših proizvodnih podjetjih moramo priti do strokovnih aktivov, v katere ne bi vključevali ljudi le po izobrazbi temveč po proizvodni dejavnosti, n. pr. aktiv papirničarjev, kemičnogradbenih delavcev, gradbenoprometnih delavcev ipd. V tak aktiv naj bi se poleg inženirjev in tehnikov vključili tudi napredni delavci ne glede na izobrazbo. Ti aktivni naj bi zbirali predloge svojih članov o tehničnih izboljšavah, o ekonomskem napredku ter o razvoju podjetja in nudili članom strokovno izobrazbo. Na tak način bi delovna inteligenca najgloblje in direktno posegla v naš družbeni razvoj; lahko pa se povezuje tudi z drugimi družbenimi organizacijami, ki delujejo v to smer.

Občinsko društvo inženirjev in tehnikov bi tako moglo odigrati svojo vlogo, ki mu je dana v naši socialistični skupnosti. Tako ne bi stalo na tako šibkih nogah kot dandanes, saj bi bilo zmogočno organizirati posvet v okviru SZDL, zborov proizvajalcev itn. in reševati konkretna vprašanja občinske skupščine.

Družbeni načrt in proračun sprejeta

(Nadaljevanje s 1. strani)

1. Iz proračunskih sredstev sveta za socialno varstvo so izločena sredstva namenjena za splošne socialne podpore v višini 7.500.000 dinarjev, sredstva za enkratne podpore v višini 1.000.000 dinarjev in sredstva za pomoč za šolanje v višini 400.000 din. Ta sredstva so v celoti dodeljena krajevnim skupnostim za navedeni namen.

2. Dohodki šolskega sklada otanejo nespremenjeni, medtem ko se izdatki spremenijo:

a) sredstva za varstvene ustanove so povečana za 2.000.000 din, ker med letom predvidevamo povečanje števila vzgojiteljev,

b) Gimnaziji Moste je dodeljenih 4.000.000 dinarjev za ureditev učnih kabinetov.

Za ureditev novih učilnic in opreme v osnovni šoli Vide Pregarc in v Jaršah je dodeljenih 5.500.000 din.

Osnovni šoli Sostro je za napeljavo vodovoda in ureditev sanitarij dodeljenih 11.500.000 din, osnovni šoli Jarše pa za začetek nove gradnje 19.000.000 din.

Za dokončno dograditev zdravstvenega doma v Polju bo občinski ljudski odbor najel kredit pri komunalni skupnosti zavarovancev. Celokupna sredstva v višini 300.000 dinarjev bodo razdeljena po prioritetenem redu za dokončanje zdravstvenih ustanov.

Predlog proračunskih izdatkov

za komunalno dejavnost je od dosedanjih 148.000.000 dinarjev znižan na 124.650.000 din. Finansirali pa bomo na novo predvidena komunalna dela, kot so: regulacija potočne struge Mejaš v Hrušici, gradnja vodovoda v Polju, Slapah, Zalogu, Kašlju in Smartnem ob Savi v znesku 17.000.000 din in gradnja vodovodne mreže v Jaršah in na Kodeljevem v višini 25.000.000 din.

Gradnja kanalizacijske mreže v Kavčičevi ulici, na Kodeljevem, v Jaršah in Sostrem bo znašala 57.000.000 din.

Nadaljevali bomo z gradnjo dolskega mostu in zanjo uporabili del sredstev, prvotno namenjenih za gradnjo ceste Hrastje-Sneberje-Zadobrova.

Dotacija krajevnim skupnostim bo znašala 14.750.000 dinarjev; poleg tega so dodeljena še sredstva za nakup igrač in opreme otroških igršč v znesku 4.000.000 dinarjev.

Sredstva proračunske rezerve — 58.259.000 din — so delno angažirana kot polog za stanovanja članom zveze borcev, kot plačilo zaostanka iz leta 1962 za financiranje strokovnega šolstva ter vrnitev posojila komunalni banki za kritje izgube Agrokombinata iz leta 1961.

Ostane sredstev je predviden za preizkuso planirane izdatke ter za eventualni izpad proračunskih dohodkov.

OBČANI

sprašujemo in odgovarjamo

V Podlipoglavu gradijo vodovod

Že lansko leto so volivci Podlipoglava na zboru sklenili pričeti z gradnjo vodovoda.

Trasa novega vodovoda

Pobuda podružnice terenskega odbora SZDL Podlipoglava, da začno in rešijo to življenjsko važno vprašanje, je naletela pri prebivalcih v Podlipoglavu na veliko razumevanje.

Do sedaj v Podlipoglavu ni bilo dobre pitne vode in prebivalci še sedaj uživajo vodo iz bližnjega potoka Rečica; ta pa je slaba in neprimerna tako za ljudi kot za živino. Zlasti po deževju je voda kalna in zaradi stranskih pritokov zdravju škodljiva — v preteklosti je bilo tudi več primerov bolezni.

Poseben štab, ki ga sestavljajo Franc Perovšek, Miha Levičnik, Ivan Drglin, Stane Hribar in Janez Jevnikar, se je zagrizeno lotil te naloge in temeljito pripravil vse — od potrebnih načrtov do organizacije delovnih akcij.

Po predračunu bo ta investicija stala 6 milijonov dinarjev; od teh bo prispeval občinski ljudski odbor 3 milijone, za 3 milijone pa bo vloženi lastni denarni sredstev in dela. Denar so že prispevala gospodinjstva v enakem delu. Z njim so kupili načrte in plačali meritve. Z izko-

Prebivalci
Podlipoglava
opravljajo
sami tudi
izolacijo
vodovodnih
cevi kot
vidimo na
sliki, jim gre
delo zelo
dobro od rok

pom jarkov so pričeli že oktobra lanskega leta in nadaljevali daleč v zimo kljub mrazu in prvemu snegu. Trasa novega vodovoda teče s približno 2000 m oddaljenega hriba, kjer bo zajetje, do rezervoarja, od tu pa do vasi. Vsa zemeljska dela tako pri izkopu zajetja in pri rezervoarju bodo opravili domačini sami. Od zajetja do predvidenega rezervoarja so že izkopani približno 1,5 m globoki jarki. Ta dosedanji izkop je dolg že 1050 m in ima 10 m padca; od rezervoarja do vasi pa je še dobrih 13 m višinske razlike.

Petindvajsetkubični rezervoar bo zadostoval za vse potrebe vasi vključno za napajanje živine; pri tem so upoštevali tudi prirastek prebivalstva v prihodnjih tridesetih letih.

Do sedaj je opravljenih že več kot 2800 delovnih ur; po načrtu pa je predvidenih skoraj 10.000 ur. Poleg zemeljskih del pa izkušeni vaščani opravljajo tudi natančna dela pri izolaciji cevi.

Z vsemi temi deli bodo prebivalci prihranili mnogo več kot 3 milijone dinarjev, saj je predračun upošteval veliko storilnost in kvaliteto. Predsednik SZDL tov. Franc Perovšek je optimistično zatrdil, da bodo imeli v Podlipoglavu dobro pitno vodo najpozneje septembra.

Ta delovna akcija in samoiniciativa, pri kateri sodelujejo vsi prebivalci Podlipoglava, je zgleden primer, kako se da z lastnimi močmi in sredstvi rešiti življenjsko važno vprašanje.

Tov. Franc Perovšek pripoveduje o delu pri gradnji vodovoda

Pri kopanju jarka sodelujejo vsi vaščani

OBVESTILO

Občan, tvoja zavestna dolžnost je prepričati se, če si vpisan v volilni imenik, da ne boš imel neprilik na dan volitev.

S priselitvijo na območje občine Moste-Polje vedi, da nisi vpisan v volilni imenik, če nisi prijavil spremembe prebivališča pri pristojnem organu ObLO.

Tudi ti, ki boš 15. maja 1963, star 18 let, si pridobil volilno pravico, zato ne dopusti, da bi izpadel iz volilnega imenika.

Se je čas, da do 10. aprila 1963, izpolniš svojo dolžnost. To lahko storiš vsak dan od 8. do 12. ure, ob sredah tudi od 14. do 17. ure, na oddelku za notranje zadeve ObLO Moste-Polje, soba 33/I ali na matičnem uradu v Polju in Dolskem.

Berite in dopisujte v Moščansko skupnost!

IZDAJA ObO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE. LIST IZHAJA ENKRAT MESEČNO. UREJA UREDNIŠKI ODBOR. GLAVNI UREDNIK BOGDAN ŠTUM. TISKA ČZP KOČEVSKI TISK KOČEVJE

Izgubili smo Malči Židanovo

V petek 22. marca smo spremili na zadnji poti po Kodeljevem na pokopališče v Štepanjo vas nad vse priljubljeno in znano tovarišico MALČI ŽIDANOVO.

Njena smrt je vse njene znanke, Moščane, zlasti pa Kodeljevdane zelo prizadela, saj smo z njo izgubili človeka, ki je bil simbol predanosti, dela požrtvovalnosti in odpovedovanja samega sebi za druge, za prijatelje, za sosedo, za teren in — za naš socialistični razvoj. Kodeljevo in naša občina ne bo zopet kmalu imela tako aktivnega in prizadevnega političnega aktivista, kot je bila pokojna MALČI.

Bila je aktivna in požrtvovalna delavka v vseh družbenopolitičnih organizacijah ter je mnogokrat s svojo navdušenostjo reševala razne akcije in naloge zlasti takrat, ko so ostali aktivisti in sodelavci popustili.

Bila je naša, vsega Kodeljevega, vsake hiše, vsake družine, vsakega posameznika. Srčno zelo dobra, a v delu nepopustljiva, je opominjala, bodrila, v šaljivi in resni besedi — aktiviste in tiste, ki so stali ob strani, — vendar vselej na način, ki je prepričal in osvaja.

Pri vsem tem delu pa je bila osebno zelo skromna, še celo preveč skromna s svojimi materialnimi in drugimi težavami. Ni poznala svojega lastnega intimnega življenja in ni imela časa urediti svoj skromni dom in sebe; imela pa je vedno čas za organizacije, prijatelje — vedno pripravljena delati in pomagati.

Zapustila nas je v iskreni žalosti in ugasnilo je vse prehitro bogato življenjsko delo požrtvovalne ter predane aktivistke in izredno skromnega preprostega človeka.

Njena zadnja pot po Kodeljevem je pokazala, kdo in kakšna je bila pokojna MALČI. Od najmlajših, ki jih je imela posebno rada, do najstarejših prebivalcev Kodeljevega, iz vse občine in z ostalih področij našega mesta — premnogi so jo spremili na njeni zadnji poti v resnični žalosti in spoštovanju. Govori, petje, godba, venci in velika množica ljudi so bili tudi zunanji znak našega spoštovanja in zahvale za

IZ KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

Svet stanovanjske skupnosti Moste konstituiran

Na zborih volivcev dne 12. in 13. februarja je bil izvoljen nov 32-članski svet stanovanjske skupnosti Moste, ki se je na prvi seji dne 22. 2. 1963 konstituiral na podlagi določil statuta stanovanjske skupnosti.

Ker ustanavljamo stanovanjske skupnosti za zadovoljevanje potreb občanov in naselij, je nujno in koristno, da objavimo organizacijsko strukturo stanovanjske skupnosti ter njene dolžnosti in pravice. Stanovanjska skupnost Moste ima po statutu te organe upravljanja:

1. svet stanovanjske skupnosti, — predsednik Pavel Jež, namestnika Franc Tešar in Pavle Sefic.
2. izvršilni odbor — predsednik Pavel Jež,
3. odbor za materialno-finančno nadzorstvo — predsednik Ludvik Kreč,
4. upravni odbor delovnega kolektiva — predsednik Miloš Gorjanc,
5. poravnalni odbor,
6. tajništvo stanovanjske skupnosti — tajnik Matko Justin.

Poleg organov upravljanja je svet sklenil še tele komisije in predsednike komisij:

1. komisija za pravne zadeve — predsednik Lojze Pajk,
2. komisija za komunalne zadeve — predsednik Marko Juren,
3. komisija za družbeno prehrano — predsednik Drago Avšič,
4. komisija za otroško varstvo — predsednica Marija Rome,
5. komisija za pomoč hišnim svetom — predsednik Milenko Simovič,
6. komisija za zdravstvo in socialno varstvo — predsednik dr. Janez Krašovec.

Pri stanovanjski skupnosti so do sedaj ustanovljene tele servisne delavnice:

1. pralnica in likalnica — Pokopališka ulica št. 11,
2. šiviljska delavnica — Pokopališka ulica št. 11,
3. čevlarska delavnica — Pokopališka ulica št. 11,
4. steklarska delavnica — Ulica bratov Rozmanov št. 4,
5. servis za vzdrževanje in popravilo zgradb — Zaloška cesta št. 66,
6. finančni servis za pomoč hišnim svetom — Ulica Vide Pregarc št. 8, telefon 37-415.

Občane in uporabnike servisnih storitev seznanjamo z dejavnostmi stanovanjske skupnosti z željo, da bi vsestransko pomagali in sodelovali pri opravljanju in reševanju politike stanovanjske skupnosti in nastajajočih problemov.

Najbolj pereči in aktualni problemi na območju stanovanjske skupnosti so predvsem:

Ureditev okolja pri novih stanovanjskih blokih. Tega problema ne kaže reševati le z vidika komunalne urejenosti naselja, kot so to ceste, pločniki, zelenice in

njeno nesebično in požrtvovalno delo.

Kodeljevo je bilo in je v veliki žalosti, a Kodeljevo in vsi občani smo tudi ponosni na veliko socialistično bojovnico — našo MALČI ŽIDANOVO!

Z neumornim delom za našo veliko prihodnost počastimo spomin na MALČI ŽIDANOVO!

JOŽE KORACIN

temu podobno, ampak moramo vzporedno s tem reševati tudi otroška igrišča, da bi tako otroke odtegnili s ceste, kjer jim nenehno preti nevarnost hitro naraščajočega cestnega prometa. Pri reševanju te naloge moramo angažirati komisijo za komunalne zadeve, komisijo za otroško varstvo in hišne svete. Urejevanje stanovanjskega okolja naj ne bo le problem občine ampak nas vseh. Pri urejanju ožjega stanovanjskega okolja naj bi se angažirali predvsem hišni sveti in stanovalci sami. Stanovalec ne sme biti vseeno, ali bo ožji okoliš urejen le kot zelenica — brez prostora za igrišče, kot to predvidevajo načrti. Res je, da je taka ureditev cenejša, vendar je vzdrževanje takega okolja težje in dražje. Zato sodimo, da bi se dalo z združenimi sredstvi občine, stanovanjske skupnosti, hišnih svetov, po potrebi tudi s samoprispevkom stanovalcev bodisi v denarju ali z delovnimi akcijami ta problem rešiti v korist stanovalcev, posebno pa v korist naše doraščajoče mladine. Pregledati in urediti bomo morali tudi že obstoječa otroška igrišča v Rojčevi in Pokopališki ulici. Poskrbeti bomo morali tudi za varnost in varstvo otrok, ker s tem razbremenimo starše, posebno še zaposleno mater, nenehnih skrbi za otroka. S tem hočemo poudariti da ne moremo in ne smemo biti zaprti le v lastno stanovanje, brez potrebne skrbi za naše ožje okolje, saj tudi to spada v naš življenjski standard. Pri reševanju teh problemov kaže angažirati tudi našo mladino, ki nam bo lahko mnogo pomagala. Zato priporočamo, da bi pri hišnih svetih formirali svete mladih ter preko

teh zaposliti tudi mladino, ki ima za vse pozitivno — pri pravilni organizaciji — vedno razumevanje. Drugo važno vprašanje je kako urediti in spraviti v sklad s potrebami občana storitveno dejavnost obstoječih servisnih delavnic. Pri servisnih delavnicah obstaja namreč še vedno prevelika težnja sprejemati večja dela, ki dajejo tudi večji dohodek; odpravljajo pa drobna popravila v stanovanju in gospodinjstvu. Niso redki primeri, da uporabniki storitev v naših delavnicah ne dobijo delavcev, da nimajo komu naročiti popravil in temu podobno. Za odpravo teh pomanjkljivosti namerava stanovanjska skupnost storiti nekatere nujne ukrepe. V programu imamo samopostrežno delavnico, kjer bi vsak sam, le proti plačilu za obrabo orodja, lahko opravil drobne popravke. V servisnih delavnicah bomo organizirali dežurne službo tudi v popoldanskem času. Pri vsaki delavnici bomo namestili poštni nabiralnik, da bo uporabnik lahko pustil naročilnico ali sporočilo. Poleg tega pa se uporabniki storitev lahko poslužujejo tudi telefona stanovanjske skupnosti. V programu imamo tudi sprejemno pisarno. Tako bi občanom omogočili hitrejšo in lažje koriščenje naših storitev.

Vabimo pa občane, da nam s predlogi in s svojimi izkušnjami v čim večji meri pomagajo pri organizaciji dela in reševanju nastajajočih problemov. Pri koriščenju storitev nas naj tudi obveščajo o konkretnih napakah ali malomarnostih posameznih službenec, delavcev, članov sveta komisij in podobno.

S takim medsebojnim sodelovanjem in pomočjo bo tudi svet stanovanjske skupnosti lažje in uspešneje opravljal zadane naloge.

Načeli smo le nekaj nalog in problemov, ki sodijo v pristojnost stanovanjske skupnosti; so pa še drugi, a upamo, da jih bomo skupno z ostalimi družbenopolitičnimi faktorji, predvsem pa SZDL uspešno in pravočasno rešili.

Pavel Jež

Prisrčno slavlje v Polju

Našemu tradicionalnemu praznovanju 8. marca je letos dahnila izredno toplino spontana prireditev mladine Polja, ki se je bila zbrala okrog žena in mater in z vsem žarom svoje neposrednosti in vedrine.

Vse je bilo lepo, čudovito lepo morda prav zato, ker ni bil prazniški le izbrani program, marveč tudi zrak, ki mo ga vdihovali; bilo je kakor ob redkih velikih dogodkih, ki prevzemajo množice ljudi, da so vsi srečni in dobri, da v nobenem srcu ni prostora za mračno misel in grenko čustvo. Zato je bilo vse, kar se je zvrstilo pred očmi številnih slavljenk in gledalcev, živopisna preproga zlahtnega cvetja, ki se ga ni mogoče nagledati. In zato bi bilo težko reči, kdo izmed mladih izvajalcev je bil boljši in

očarljivejši: ali skrbno pripravljene pevke ali vzneseni harmonikarji ali cicibančki poljskega in vevškega vrta. Vsi so posijali v srca žena in mamic kakor stotera sonca in od njih je bil več svetla kot majski dan.

Naslednji dan pa je močna ekipa mladih »kulturnikov« po nesli svoje sonce še patronske mu kolektivu EMONE v Zalogo. Tu je nastop znova potrdil, da ne more ostati brez dobrega odmeva glas, ki privre iz vdanega otroškega srca. Hvaležno gostoljubni odziv Emoncev je znal svoje strani pomnožiti in utrditi že doslej spletene vezi našega medsebojnega prijateljstva.

Bilo je doživetje, vredno tega spomina.

J. L.

Rdeči križ in občani

Nagel razvoj materialne osnove komune zahteva nenehne spremembe odnosov v družbi in med ljudmi. Zato mora organizacija Rdečega križa vse svoje napore usmeriti v to, da se s svojo vsebino dela nenehno vključuje v življenje komune, še posebej na področjih, kjer je po svojem splošnem programu dolžna delati in sodelovati z ostalimi organizacijami in društvi...

S temi besedami je začel svoje poročilo predsednik občinskega odbora Rdečega križa Moste-Polje tovariš Stane Jalovec in nadaljeval:

Osnovna ideja Rdečega križa o pomoči sočloveku se v sedanjih pogojih našega družbenega razvoja izraža v konkretni skrbi za zdravstveno prosvetljenost in vzgojenost ljudstva, v socialni dejavnosti in v sodelovanju ter pomoči naših organizacij upravnim organom, družbenim službam, kakor tudi družbenega upravljanja na področju zdravstva, socialnega varstva, izobraževanja in vzgoje.

Dobri in družbeno pomembni programi ter njih solidna realizacija sta tisti osnovi, ki bosta organizaciji zagotovili vse priznanje ter moralno in materialno pomoč družbe.

Da bo naša organizacija kos vsem nalogam, ki so postavljene pred njo, moramo v Rdeči križ vključevati sposobne in družbeno razgledane ljudi. Dostikrat so prav kadri vzrok, da se naše osnovne organizacije premalo ali pa sploh ne vključujejo v življenje in delo komune. Zato je v naših organizacijah še vedno tudi mnogo zastarelih programov, propagandnih oblik, metod dela itd.

Nakazan sistem, spremembe in sama vsebina dela ter življenje komune pa dela marsikateri organizaciji Rdečega križa težave, kajti v naši že kar tradicionalni organizaciji je zasidranih še nekaj zastarelih gledanj, ki jih je dovolj težko spreminjati ali usmerjati v novo. Resolucija o socialnem in otroškem varstvu zadolžujeta Rdeči križ za pomoč pri širjenju in osvajanju njenih načel ter pri izvajanju konkretnih nalog. Obe resoluciji pomenita ureditve tistih poglavij programa ZK, ki govorijo o družbeni skrbi za človeka. Do sedaj smo probleme reševali, ko so bili aktualni in žgoči, čeprav vemo, da bi take probleme, ki povzročajo skupnosti in posameznikom škodo, morali omejiti ali vsaj omiliti že v začetku.

Mnogo je napisanega v naših časopisih o problemih zaposlenih žena, o skrbi za otroke, o odnosih do starih in onemoglih, vendar ugotavljamo, da smo na teh področjih še vse premalo delali. Ko razpravljamo o nalogah Rdečega križa v stanovanjskih in krajevnih skupnostih, lahko ugotovimo, da vse niso nove. Skrb

za zdravstveno prosveto, vzgojo zdravega, higienskega načina življenja, skrb za stare in onemogle, za bolne, invalide, posebno pa še skrb za zdrav razvoj otrok in mladine, vse to je bilo stalno v naših načrtih. Danes gre še posebej zato, da prenesemo naše dosedanje izkušnje v družbeno enoto in povežemo slehernega prebivalca v skupno skrb in odgovornost za blaginjo nas vseh.

Posnetek z občnega zbora Rdečega križa

Življenje se naglo razvija, nastajajo nove potrebe, ustvarjajo se novi pogoji in vse to nas sili, da preidemo od ugotavljanja k reševanju — k akciji.

Če bomo načrtno, dosledno, življenjsko zastavili in razvijali zdravstveno-prosvetno delo v stanovanjskih in krajevnih skupnostih, bomo krepko gradili pot k cilju, ki ga nakazuje program ZKJ tj. k oblikovanju v svobodne, zavestne državljanke in ne v sebične ter osamljene posameznike. Oblikovati je ljudi, ki so svobodni, samozavestni, ljudi ki kolikor bolj mogoče pomagajo v različnih oblikah skupnega boja iz prepričanja in občutka, da je človek največja vrednota.

ki so na svojih domovih ostali brez svojcev in torej brez nege in pomoči.

Zaradi vseh nakazanih problemov je bila pri stanovanjski skupnosti Kodeljevo leta 1960 organizirana laična nega bolnika, za katero je dal sredstva okrajni odbor RK in delno tudi oddelek

za družbene službe pri ObLO Moste-Polje. Toda vse to je bilo začasno. Laična negovalka je bila odpuščena prav zaradi neurejenih finančnih sredstev. Če bomo hoteli rešiti vprašanje urejene zdravstvene oskrbe naših varovancev, je nujno, da priskočijo na pomoč vse družbene službe oziroma organizacije in seveda tudi tisti, ki so poklicani, da pomagajo rešiti ta nujni problem.

Tuberkuloza je socialno-medicinski problem

Skrb za bolnike, zlasti če nimajo svojcev in morajo živeti v neugodnih socialnih razmerah mora biti skrb nas vseh. Ze zgolj osebni kontakt članov Rdečega križa s temi bolniki vzbuja v njih vero v sočloveka in daje odnosu družbe do bolnika tisto človeško toplino, katero čisto krat pogrešamo v tempu današ-

tuberkulozi sta v znatni meri usmerjena v prizadevanje, da se zmanjšajo obolenja za tuberkulozo (odpravljanje socialne zaostanosti, dviganje življenjskega standarda, utrjevanje zdravstvene zavesti itd.). V letu 1962 je bilo okoli 14 predavanj s 1671 poslušalci. Namen predavanj je bil predvsem seznaniti občane z na-

njega življenja. Teden boja proti alkoholizmu je akcija za široko propagando proti tuberkulozi, akcija za zbiranje sredstev za pomoč tuberkuloznim bolnikom, so obiski tuberkuloznih bolnikov itd.

Naloga RK v komuni in delo občinskih komisij za boj proti

stankom tuberkuloze, o tem, kako se te bolezni obvarujemo, o ravnanju z bolnikom, o zdravljenju idr.

V tem tednu zbrana sredstva se dodeljujejo socialno ogroženim bolnikom v občini preko osnovnih organizacij RK.

Uživanje alkoholnih pijač je pojav, ki ima dolgo zgodovino

Spričo konkretne dejavnosti Rdečega križa v boju proti tuberkulozi za dvig higiene, za zdravo prehrano ljudi ni bilo mogoče zastaviti problem alkoholizma abstraktno in kot moralni problem, kot problem dobrega in zla. Mi ne ustvarjamo iz alkoholomanov slabih, zavrženih ljudi, ki jih je treba preganjati in kaznovati in zoper katere je treba uporabljati predvsem prisilne ukrepe, temveč menimo, da gre za problem socialnega, mentalnega in higienskega značaja. V takih primerih je treba storiti čimveč konkretnega v pomoč nesrečnim in šibkim ljudem.

Naš pozitivni program je tudi družbeni. Zoper alkoholizem, ki je tako širok problem, se po našem mnenju ne more boriti ozka skupina ljudi brez podpore vse družbe. To pa bo mogoče le, če bo naš program tak, da ga bodo

lahko izvajale vse organizacije in društva ter vsak njihov član.

Imeli smo okoli 50 predavanj s 3455 poslušalci o škodljivosti prekomernega uživanja alkohola. Vse to pa je premalo, da ne bodo resneje začele delati tudi kadrovske socialne komisije in delavski sveti v gospodarskih organizacijah glede vprašanj, kot so: prehrana, stanovanje, zadovoljstvo na delovnem mestu, organizacija in izraba prostega časa, vsestransko izobraževanje, pomoč posamezniku v njegovih težavah itn. Menimo namreč, da je to prav neposredna preventivna dejavnost v boju proti alkoholizmu.

Prva pomoč je pomoč, ki jo nudimo poškodovanemu ali naglo obolelemu

z namenom, da omejimo posledice poškodbe oziroma obolenja. (Nadaljevanje na 6. strani)

Naši varovanci pričakujejo od nas pravilno urejeno oskrbo

Ceprav je strokovna nega bolnika na domu nekako urejena, pa pogrešamo laično nego bolnika na domu, ki je za uspešno zdravljenje prav tako nujno potrebna. Da je bil ta problem vsaj v zadostno meri rešen, so patronažne sestre kljub preobremenjenosti opravljele tudi to delo, ki ne spada v torišče zdravstvenega delavca. Tu mislimo na kurjenje peči, ribanje tal, prinašanje hrane itd. Morda bi kdo mislil: kje pa so bili družinski čla-

ni obolelega? Vemo, da so poleg moških v velikem številu zaposlene tudi žene-matere in zato je marsikdaj nujno, da v odsotnosti svojcev bolnik ostaja brez pomoči 8—9 ur. Brez vsake laične nege ostajajo samski ljudje; v neurejenih družinah je okolje bolnika še slabše urejeno.

Iz leta v leto nastaja vse bolj pereč problem skrb za stare ljudi, kar nam dokazuje pomanjkanje prostorov v domovih počitka ni problem mnogih starostnikov,

Rdeči križ in občani

(Nadaljevanje s 5. strani)

da odvrnemo morebitno poslabšanje zdravstvenega stanja, da skrajšamo čas do popolnega okrevanja in preprečimo trajno pohabljenost. Nezgode in bolezni so nevarnost za nas vse! Zato je prav, da čimširši krog ve, kaj naj stori in česa ne sme storiti. Pravilno dana prva pomoč more ponesrečencu rešiti življenje. Zato je več kot jasno, kolikega pomena je prva pomoč zlasti danes v dobi mehanizacije, elektrifikacije in hitro naraščajočega prometa.

Namen tečajev prve pomoči, ki jih organizira RK, ni samo usposobiti ljudi za čimhitrejšo in uspešnejšo pomoč, ampak jih v

prvi vrsti naučiti, kako lahko preprečijo poškodbe.

Preventiva ima zelo važno dvojno vlogo, in sicer preprečevanje poškodb in pravilno oskrbo poškodovancev.

V preteklem letu smo imeli v gospodarskih organizacijah, na terenih in v šolah 15 deseturnih tečajev, ki jih je obiskovalo 399 tečajnikov in 1 60-urni tečaj z 22 tečajniki.

Pouk o prvi pomoči temelji na navodilih: pomagati sočloveku, ki se je znašel v hudem, za življenje nevarnem položaju.

Pouk o prvi pomoči temelji na navodilih: pomagati sočloveku, ki se je znašel v hudem, za življenje nevarnem položaju.

S svojo krvjo rešujemo človeška življenja

Težko je najti v medčloveških odnosih toliko lepega, humanega in plemenitega, kot je medsebojno darovanje krvi.

Ob krvodajalski akciji v naši občini je komisija za krvodajalstvo pri občinskem odboru RK dobila vso moralno pomoč in razumevanje pri ObSS, ObO SZDL, v zdravstvenem domu Moste in Polje, sindikalnih podružnicah po podjetjih, pri DS in UO. Brez tega sodelovanja in pomoči občinski odbor RK ne bi mogel zbrati lani preko 1280 krvodajalcev. V bodoče naj bi komisija usmerila akcijo tudi na terene! Poveže naj se s terenskimi družbenimi organizacijami in zdravstvenimi domovi, ki so tudi soodgovorni za uspeh akcije.

Komisija mora stremeti za tem, da bo pridobila čimveč novih krvodajalcev.

Vzgojiti telesno, duševno in socialno zdravega človeka,

zvestnega bojevnika za mir in prijateljstvo med narodi, so velike naloge podmladka Rdečega križa v okviru jugoslovanske in mednarodne organizacije RK. Podmladkarji delajo vzajemno s pionirsko organizacijo. Člani podmladka skrbijo za čistočo zdravje, za zdravje svoje okolice ter razvijajo ljubezen do sočloveka in s tem do lastnega naroda. Podmladkarji skrbijo za čistočo razreda, šolskega poslopja in okolice šole. Pomagajo tudi v šolskih mlečnih kuhinjah pri razdeljevanju malic. Ker ima sadje veliko hranilno vrednost, propa-

girajo za čimvečjo uporabo vseh vrst sadja. Sami se seznanjajo pri gospodinjstvem pouku s pripravljanjem in kuho jedil.

Podmladek ima nalogo usposabljanja članov za prvo pomoč. Podmladkarji so imeli tečaj PP v Sostrem, Polju, Zalogu, 3 tečaje na šoli V. Pregarčeve in 2 tečaje na šoli Kette-Murn.

V zdravstvena predavanja so bila vključena predavanja o boju proti tuberkulozi, o nalezljivih boleznih, negi bolnika idr. Tako je bilo v preteklem letu 7 predavanj o prvi pomoči (707 udeležencev), 11 predavanj o prehrani (434 udeležencev), 6 predavanj o tuberkulozi (727 udeležencev), 33 predavanj o alkoholizmu (2301 udeleženec), 41 predavanj o odnosih do starih (1336 udeležencev), 2 predavanj o vzgoji za zakon (100 udeležencev) in 10 predavanj o krvodajalstvu (900 udeležencev). Vse to nam narekuje, da natančneje nakažemo in opredelimo dejavnost Rdečega križa med mladino.

Razumljivo je, da je dejavnost podmladkarjev omejena na kratek čas, pred poukom in po njem oziroma pred delovnim časom in po njem, vendar že lahko beležimo lepe primere uspešne dejavnosti posameznih skupin, predvsem pa pestrost njihovih zamisli in načrtov.

Ti mladinci se kot mobilizatorji svojih vrstnikov in propagatorji idej zdravega življenja in humanih odnosov uvrščajo med ostalo mladino kot mladi aktivisti Rdečega križa.

Zimski pionirski rokomet

ObZTK in RK Slovan sta priredila konec februarja na gospodarskem razstavišču v Ljubljani zimski turnir pionirjev-rokometashev s svojega področja. Po pričakovanju je zmagalo prvo moštvo Zvezde osn. š. (Kette-Murn), ki je imelo spodrsrlaj le v tekmi moštva z osn. š. Vide Pregarčeve — tekma se je končala neodločeno. V zameno pa je drugo moštvo Zvezde v tekmi z moštvom osn. š. Vide Pregarčeve vodilo ves čas tekme in bilo šele v finišu za gol »prekratko«. Odločilne tekme so se končale takole:

Vida Pregarc : Poljane I. 7:16
Vida Pregarc : Zvezda I. 7:7
Poljane : Zvezda 8:10.

LESTVICA

Zvezda I.	4 3 1 0 7	43:25
Poljane I.	4 3 0 1 6	58:20
Vida Pregarc	4 2 1 1 5	27:31
Poljane II.	4 1 0 3 2	14:37
Zvezda II.	4 0 0 4 0	20:49

Potem so se pomerile med seboj še pionirke Zvezde in Vida Pregarc; zmagale so sicer favoritinje — Vida Pregarc — z rezultatom 4 : 1, vendar po zaslugi Zvezdine vratarke.

Gostišče »NA PEČI«

Bilanca

na dan 31. 12. 1961

Aktiva	V 000 din	Pasiva	V 000 din
I. Osnovna sredstva		I. Viri stalnih sredstev	
Sedanja vrednost osnovnih sredstev	381	Poslovni sklad	539
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	—	Sklad skupne porabe	—
II. Druge oblike sredstev		Rez. sklad in drugi skladi	740
Banka in blagajna	930	II. Druge oblike virov sred.	
Kupci in druge terjatve	—	Kredit pri banki	313
Zaloge	584	Dobavitelji in druge obvez.	274
Druga aktiva	71		
Skupaj . . .	1.866	Skupaj . . .	1.866

Vodja računovodstva:
Ham Rozka

Direktor:
Soban Zinka

Podjetje: KINO TRIGLAV

Bilanca

na dan 31. decembra 1961

Aktiva	V 000 din	Pasiva	V 000 din
I. Osnovna sredstva		I. Viri stalnih sredst.	
Sedanja vrednost osnovnih sredstev	4.528.684	Poslovni sklad	9.927.984
II. Druge oblike sredstev		Rezervni sklad in drugi skladi	1.409.674
Banka in blagajna	7.385.979	II. Druge oblike virov sredstev	
Kupci in druge terjatve	4.382.746	Dobavitelji in druge obveznosti	415.924
Zaloge	236.964	Druga pasiva	5.340.784
Skupaj . . .	17.094.373	Skupaj . . .	17.094.373

Vodja računovodstva:
Ludvik Stih

Direktor:
Karel Strekelj